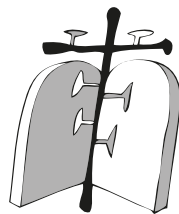

katakomby

Sborový dopis vršovického sboru Českobratrské církve evangelické

Oslavy 70 let sboru (foto: Jan Šilar)

SLAVÍME

70 let

Ptal jsem se sám sebe (2)

Začátky sboru na Vinohradech (3)

Editorial (3)

Příspěvek k oslavám 70 let sboru faráře Jaromíra Duse (4)

Pozdrav Michaela Otřísala (7)

Zdravice od Ortových Marie a Jiřího (8)

Pozdrav vršovickým k 70. výročí vzniku sboru (9)

Mám rád svou církev (9)

Zdravice z Toronta od Marie Gabánkové a Aleše Březiny (10)

Civilizace nebo kultura? (11)

Recept: Plnění medovníčky polité čokoládou (12)

Říjen
2021

Mi je zájem jeden o druhého a povzbuzujeme se k lásce a k dobrým skutkům

Žid m 10,24

Ptal jsem se sám sebe

Ptal jsem se sám sebe, co bych vám m l dneska íct. Slavíme jakosbor 70let. Pov íli jsme staršovstvo k vedení našeho sboru. Moc jim všem d kuju za tu odvahu do to jít a p íhlásit sekt motázkám, které jim byly položeny. Opravdu to oce ují a jejich an a, a jenesenoslovy s pomocí Boží. Myslím že práv tak dovedeme hledat pro sbor cestu a ve svém ase tohle zakotvené spole enství zde vkrytu spolu se mnou vést.

Covám mám íct já? Sboru, kde jsou lidé o více jak 50 let starší než já nebo o 35 let mladší než já?

Jsmo dosp lí, jako spole enství. Kdy si bylo 70 let znakem opravdového stá í. Už se nedalo tak ka nic p ídat. 70 let je íslo plnosti. Co platí o lov ku biblických dob, neplatí ale o spole enství. Já doufám, že máme p ed sebou ještě mnoho amnoho let. Radosti i starostí. Zkoušek i výzev. Klidného záv t í i bou livých dob.

Covám mám íct? Že to zvládneme jako ty minulé generace, které tvo íly tohle spole enství p ed námi?

Aleš B ezina nám napsal, že vršovické spole enství zažíval jako spole enství, kde semluvil o opravd , kde se pravda nezaml ovala a íkala. Ortovi Jirkas Marií zmí ují domov, který zde našli, a který si stále nosí, i když jsou te v jiném sboru. Pavel Pokorný, který zde ve sboru také vyr stal nám napsal: „Pro mne mají Vršovice tvá odvážné otev ené víry“.

Mn se p í p ípravách na tyhle bohoslužby a s nimi spojené oslavy jako první úpln automaticky vyno íl verš z listu Galatským: „svobodu nám vydobyl Kristus. St jte proto pevn a ne dejte si na sebe znovu vložit otrocké jho.“ Nevím, pro m to tak napadlo, asi tím, že po posledním roce a p l cítím, jak snadné je p íjít o r zné možnosti životního projevu, na které jsme byli (zejména moje generace) až tak automaticky navyklí. A to nešlo o n jakou

ideologii, která by si nás cht la zotro it, nebo kdo ví co, ale vlastn o prostou nemoc, která paralyzovala doslova celý sv t. Jako by m teprve v konfrontaci s tímto došlo, o em je svoboda, kterou poznal apoštol Pavel a žil ji. Vždy on ztratil výsady, byl ve v zení, bili ho a vyhán li a p eci našel svobodu. Svobodu, která prorážela všechna p íko í, která se jemu d la, ale to by nebylo celé; on pro tuhle svobodu dokonce tu obvykle vnímanou svobodu ztrácel. V jeho pojetí nešlo o svobodu cestovat, d lat zam stnání, které by cht l, žít, kde by cht l. Cht l od života víc. Cht l cítit, že jeho život je naprosto svobodný. Uv íl, že i jeho n kdo osvobodil. Mohl se na jedinou postavit a stát pevn . Najednou mu došlo, že te už nan j nikdo nem že hodit žádné otrocké jho. Že m že být pevný díky tomu, emu uv íl. Kdo to muhle uv í, už není otrokem svých p ín í, o ekávání, plán , ani na druhou stranu vn jší moci r zných ideologií nebo tyraniií...

Stát svobodn nazáklad víry, že Kristus osvobozuje, tak pro m znamená stávat se. Stávat se neustále a znova svobodným, radostným, nad jeplným a milujícím lov kem. Z takových lidí se pak tvo í i svoboda pro ostatní. I svoboda cestovat, d lat jakékoliv zam stnání, studovat i zkoumat. Jít pod povrch. I radovat se s prostých záskub života. A také v klidu a ve smí ení zem ít. P íjmout to,

co na m p íšlo, i p íchází. Zárove ale také zápasit s tím, co tak lstiv obchází, ve jak lev, nebo vní jak ko ka...

Co bych vám m l íct jako váš fará ? Je to vlast prosté: „St jte proto pevn , svobodu nám vydobyl Kristus.“ A když budeme chvíli stát, pak uvidíme cestu, kudy dál. Vstaneme a budeme s dobrou vírou hledat TU zem Zaslíbení Boží íká, že ji naleznem. Boj o naši svobodu byl vybojován, te si ji tak n - jak osvojit, tu jako pravdu, tu jako domov, tu jako kurážnou víru. To je moje p íání pro nás, náš sbor, do další 70. Amen

Kázání pronesené na dni oslav 19. 9. 2021

Mat j Opo enský

Za átky sboru na Vinohradech

Foto z confirmace sestry V ry Hotovcové (v ervnu oslavila 97 narozeniny). Nejstarší lenky našeho sboru, která se nakonec ze zdravotních d - vod našich oslav zú astnit nemohla. Moc na nás ale myslela a p íje nám do dalších let Boží požehnání.

Konf rmace prob hla na Vinohradech, tedy v našem mate ském sboru, ze kterého se nejprve roku 1941 stala ve Vršovících kazatelská stanice, aby pak v roce 1951 nabyla samostatnost jako sbor.

V ru naleznete v druhé ad , druhá zleva.

/ Editorial

Milí čtenáři a čtenářky vršovického Sborového dopisu Katakomby, je před vámi číslo, které přináší skoro všechny promluvy a zdravotní, které zazněly na našich sborových oslavách k 70 letům našeho sboru.

Byl to myslím povedený den. Jsem moc rád a vděčný nejen za tu dobu, co jsem ve Vršovících, ale za celé to období 70 let. Při oslavách silně promluvil farář Jaromír Dus a připomněl nelehké roky normalizace a několik skvělých osobností našeho sboru. V tu chvíli se jakoby zhmotnila jedna část toho, co pro mě znamená sbor. Není to jen společenství těch, kteří jsou teď, ale také těch, kteří byli, a kteří přijdou po nás. Cítil jsem zvláštní zodpovědnost za sbor, ale nejen za něj, za celou církev, která se snaží pochopit evangelium a dál ho tlumočit živě svému okolí.

Příznám se ale, že na mě po oslavách také padla menší tíseň, zvládneme sbor příští roky? Nemám strach, že by sbor měl problémy finančního rázu, mám pocit, že nyní jsme snad v nejlepší kondici za celou existenci sboru, ale chceme skutečně tvořit společenství, které se setkává ve všedních starostech i nevšedních radostech? Jsou bohoslužby místem oslavy i tichého přemítání o sobě a společenství? Vnímáte sbor jako svůj prostor, který tvoříte, a ze kterého také čerpáte?

Při bohoslužbách jsme pověřili nové staršovstvo se skvělým kurátorem, jsem za to moc rád. Vážím si jejich vůle do takové služby jít.

Máme za sebou nelehké období, které ještě asi nějakou dobu v různé míře potrvá, byl bych rád, kdyby vám byl sbor oporou ale na druhou stranu i vy jeho živou silou a viditelnou realizací.

Přeji vám, sborovému společenství hojnost Božího požehnání.

Mat j Opo enský

P ísp vek k oslavám 70 let sboru fará e Jaromíra Duse

Milí bratři a milé sestry,
I když mnohých z vás osobně neznám, chci za Vás sv. j. p. ísp vek k vaší dnešní slavnosti pod kováním a pozdravem D. kuji svému p. íteli, faráři Mat. Jovi, vašemu staršovstvu i vám všem, že jste mne mezi sebe pozvali, že mne chcete vyslechnout a že vás mohu i k es. ansky pozdravit. To iními za svou ženu, která dnes na nás také vzpomíná: „Milost váma pokoj od toho který je, který byl, a jehož p. íchod ekáme, od Pána Ježíše Krista. Amen“.

O prvních k es. anech se prý íkávalo, že semilují, i když se ještě nepotkali (což muselo být astolidem v jejich okolí podez. elé) až se radují i u hrob (což pokládali mnozí za nevhodné a je to ž. kopochopitelné).

My dnes nejsme na h. bitov, nýbrž na slavnosti, na sedmdesátých narozeninách vršovického sboru a tak (jak píše váš bratr farář v zá. ijových Katakombách) pro se na chvíli nezastavit, nepodívat se p. ed sebe (a já si dovoluji dodat i za sebe) a slavit. Slavit znamená radovat se a být vd. ní! Vd. ní Pánu Bohu a i lidem, v jejichž úsilí, v mosti a ob. tavosti chceme s Boží pomocí v dom. , odhodlan. a vynalézav. pokračovat.

P. edpokládám, že od staršího muže, tedy od mne, o ekáváte spíše jaké ohlednutí, pohled do historie, než nové vize! To bych opravdu neum. !! Vra. mese tedy společně n. o 50 let zp. t!

V té době jsem byl farářem vršovického sboru a pomáhal jsem p. ípravovat pozvánky na sborové dny 27. a 28. 11. 1971. Ty dny m. ly být v novány 30. výroč. í založení kazatelské stanice a 20. výroč. í

vyhlášení samostatnosti farního sboru eskobratrské církve evangelické v Praze Vršovících.

Samotné dvou denní slavnosti jsem se již ú. astnit nemohl. Zat. ením jsem p. íšel (a jak se ukázalo nadlouho) o státní souhlas pro „výkon duchovenské. innosti“. Tu pozvánku, kterou jsme p. ípravovali a cyklostylovanou vytiskli s názvem ...v era i dnes... stále mám! Je to pro mne vzácná památka. Památka na tehdejší dobu i na vše, co se tehdy událo!

Nepochybuji, že n. jaké „v. era i dnes“ se najde i ve vaší sborové kanceláři a zá. jenc. m. kte. í by si to cht. li p. íst, mohou t. ch devatenáct malých cyklostylovaných stránek jen v. edporu ít!

Na titulní stran. je fotograf e mal. ásti obrazu, který namaloval a vašemu sboru daroval bratr Miroslav Rada. Ten obraz m. l být, – a potom opravdu visel na. elní zdi vršovické modlitebny. Jsem sv. dkem toho, jak dlouho a jak usilov. n. bratr Rada ten obraz promýšlel a jak na n. m. pracoval. Hovo. il on m. s bratrem kurátorem Št. pá. nem, se mnou, a jist. í s jinými, protože si p. ál namalovat n. co, co nám bude zároveň blízké i vzácné.

Vršovická modlitebna v té době byla p. vod. n. hospodav. dom. narohu. emom. ské a Charčkovské ulice. Ten obraz bratra Rady je dnes v kostele u. Jákobova ž. eb. íku v Praze Kobylisích. Sem by se žel. nevěšel! Byl dokon. en a instalován, aby p. ípomínal práv. 20. výroč. í „samostatných evangelických Vršovíc“ i krásu a bohatství evangelia.

Tehdy zároveň s obrazem navrhl bratr Rada i novou úpravu celé vršovické modli-

tební v. barv. modré! Tak vznikl, za oby. ejnou kovovou svinovací roletou, prostor pro pravidelné ned. lní vršovické bohoslužby, kterému se žádný kostel. í kaple, nebo sál v Praze, a ani nikde jinde, nevyrovnal.

Za titulním listem pozvánky a po modlitbě, kterou jsem tehdy formuloval, najdete „p. t. epištol vršovickému sboru“, jak bratr kurátor Št. pán nazval krátká zamyšlení p. t. duchovních, kte. í do té doby ve vršovickém sboru pracovali. Byli to farář i Eidema, Jelínek, Pokorný, R. ž. í ka a já. Za nimi následují p. ísp. vky kurátor sboru, Františka Št. pá. na a Jana Nováka, a pozdrav z vinohradského sboru, který napsal vinohradský farář a pak i administrátor vašeho sboru a pozd. jší senior pražského seniorátu Bohuslav Ot. ísal.

Ta pozvánka, kterou vám dnes p. ípomínám, je dobré povzbuzující. tení, které dokazuje, jak p. edevším „otcové zakladatelé vršovického sboru“, navzdory t. ž. kým komplikovaným situacím, astohran. ícím katastrofou, vyjád. eno slovy bratra kurátora Št. pá. na, stále mysleli hlavn. na budoucnost, na d. t. í, na mládež a na poslání, které

k es. an. m. sv. íl jejich Pán! P. es. d. t. í získat rod. í, a tak i celé rodiny, to kladl na srdce bratr kurátor Št. pán opakovan. í mn. !

Když ho, jako mladého. lena vinohradského staršovstva pov. íli bratr farář Jerie a ostatní starší, aby se v. noval oblasti Vršovíc, m. l, pamatují li se na jeho titul dob. e, jako ministerský rada p. ístup k matrikám Dlouho do noci ve svém ú. ad. prohlížel matriky a vypisoval jména a adresy t. ch u koho byl napsáno, že je evangelík a bydlí v oblasti Vršovíc. Tyto lidi pak sám nebo bratři Svoboda nebo Vraštil nebo Novák umožn. í další navšt. vovali a zvali na bohoslužby. Proto ne. p. ekvapí, že se první d. tskéváno ní slavnosti ve Vršovících, jak to bratr Št. pán zm. í uje, ú. astrilo 120 d. t. í. Sluší se ovšem poznamenat, že to bylo ve vále. ných letech, a to bývaly kostely plné i jinde.

Kdyby bylo více. asu, mohl bych vám p. ípomínat ještě celou řadu len. vašeho sboru, na které vd. n. vzpomínám, a kte. í by si to zasloužili, nebo byli v. mí, state. ní, a také se mnou a mou rodinou vzácn. soli. dání. To ale žel. není možné nyní, ani dnes odpoledne, protože mám ještě u Klimenta

připomenout svého přítel Petra – mého, který byl u Klimentů kurátorem a před časem zemřel v kolínské nemocnici na Covid 19.

Jednu informaci vám ale ještě povím a to musím. Ve vzpomínce bratra Webera v posledních Katakombách je totiž poznámka redakce, že jsme já spolu s kurátorem Novákem na začátku 70. let přechovávali letáky. Pravda podobně takto se tehdy vysvětlovalo a omlouvalo, že a proto se ani bratr kurátor Novák v roce 1971 oslavil 20. výročí samostatnosti vašeho sboru osobně účastnit nemohl.

Chci vás ale ujistit, že je to omyl za kterým byla sprostá lež! Bratr kurátor Novák nikdy žádný leták nepřechovával, nemohl ho v ruce, neviděl ho a ani on mne viděl. Byl zatčen a celý jsem držán ve vazbě naprosto bez důvodů a neomluvitelně! Zatčením a mým s ním vztahem bratra kurátora Ing. Jana Nováka se StB sprostnostilá jeho sestřím, Františkou a Aníčkou!

Je to příběh témuž neuvěřitelný, který ale přesvědčivě ilustruje mravní pokleslost doby, ve které jsme před listopadem 1989 žili. Moc mně mrzí, že jsem o tom už dávno, a především zde u vás, nemluvil! Myslím si už domít, že Novákové o tom pravděpodobně mlčeli! Pokusím se být co možná stručný!

Den před mým zatčením mne ve sborové kanceláři v Žitomířské ulici navštívil pan Dr. Jan Tesař a prosil mě, abych mu schoval kufřík, který přinesl, nebo se obává domovní prohlídky. Ujišťoval mne, že sledován není, že se mu podaří utéct, kdo ho hlídají, uniknout.

Podobnou službu jsem mu prokázal již jednou o několik měsíců dříve! Tehdy ovšem nebylo potřeba spoušchat a ani mne nemusel dlouho přemlouvát! Tentokrát bylo vše jiné! Pan Dr. Tesař namínil, že bychom se mohli slyšet, když jsem mu chvíli, s lítostí přiznal, že jsem si nebyl jistý, zda

jeho pondělní návštěva ve farní kanceláři nebyla součástí nějakého zlého plánu.

V kanceláři jsem samozřejmě nechtěl kufřík nechat. Byl tam cyklostyl, plno papírů a každou chvíli mohl přejít kdokoli, kdo se nějak podílel na přípravě sborové slavnosti, nebo zvačích dopisů. A večer se zde mohli sejít i účastníci! Nemýlím-li se, pozvaným nikým byl tehdy pan profesor Jan Patočka. Domáje dojet bych nestihl, a tak jediná možnost byla donést kufřík do Ruské ulice k Novákům, kam jsem vodil i naši malou Hanu, když jsem ji dostal na starost a v kanceláři byla zima, nebo příliš rušno. Sestry Novákové kufřík přijaly, daly pod pohovku v kuchyni a pak už ony nemluvíly, ani s bratrem!

Přes den odešel bratr Novák do práce a mne odvezli z domova na policii do Bartolomějské ulice. Tam jsem brzy pochopil, že Dr. Tesař byl sledován, a tak jsem ukrýval kufřík nějak nezapíral, ale přiznal, že je u Nováků.

Poslali pro něj hlídku. Ta se ale vrátila s nepořízenou. Přislušníci StB kufřík nenašli! A pak se stalo něco neuvěřitelného! Stejná hlídka nenašla a nepřivezla kufřík ani podruhé, takže do Bartolomějské se dostal až napoté! A on opravdu jen ležel pod pohovkou, jak ho tam sestra Františka strčila. To mně později obě vyprávěly a nesmím se tím bavit. Obdivoval jsem je moc! Tímkrát to vydržet, a v takové situaci sespolicejty prostě vbec nebavit, úplně ignorovat, kdo to dokáže!

Pak si jistě umíte představit, jak museli být ti frajeři v uniformách naštvaní, když na adresu v Ruské ulici museli vyjet ikrát, když museli ikrát přišky vyjít do patřného poschodí a když na sebe prozradili, svým velitelům a ovšem i těm dvěma babkám, jak jsou naprosto neschopní! Zcela jistě si už domíli, že taková neschopnost jim

není jen tak projít, nějaký postih je nepříjemnější! Odljeli se tedy pomstít! V KD zatkl bratra Nováka a celý jsem sice pak držel v cele spolu s jinými kriminálníky, na Ruzyni. To jim totiž nějaký nemravný zákon bez trestu umožnil!

Když si v těch dnech, díky té poznámce redakce vašeho časopisu znovu uvědomuji, že nikdo z těch sourozenců mně nepozdravil, ani náznakem, nikdy nevytáhl, jak rád bych se jim podobal! Byli to nesmírně laskaví, obětiví a velkorysí lidé! Jen považte! Když jsem byl neekvaně propuštěn z vazby, bratr kurátor Novák pro mne hledal a domluvil zaměření, kde v hlavním skladu KD. Policajti ovšem

soudili, že si takové místo nezasloužím, a tak mně hned první den od tamtud vyhnali. Uklidnili se, až když jsem skončil v kovárně, údajně nejhorším provozu KD, jako zezbrazený materiál.

A bratr kurátor? Z toho, že i v kovárně, přítel můj mně provoz potká bratra Beránka, katolíka z vršovické farnosti, který o mně slyšel, a téměř otcovsky se mně ujal, mluvil i mne radost! Skončil tedy vyznáním. A jsem se v životě ocitl kdekoli, díky Pánu Bohu, všude jsem potkal také dobré lidi, – a v deníkům ve Vršovickém sboru jsme byli dobrými lidmi, já i moje rodina, doslova obklopeni! Díky za to a vám díky i za pozornost! Jaromír Dus

Pozdrav Michaela Otálsala

Moji milí,

letitá zkušenost ze všech mých povolání a životních poslání říká, že nejhorší je zařít. A je jedno, jestli je před vámi prázdný papír, vstup do manželství nebo prázdná „timelina“ (to je taková elektronická stránka, na kterou navlékáte obrazové záběry). Když se člověk blbě zeptá, dostane blbou odpověď, když nešikovně za nesvěpí, zaplete se do toho a je z toho bramboračka. Ale mně hodila Prozetelnost (jak cudně popisujeme jméno Hospodinovo) záchranné lano: kalendář. Ne ten Evangelický, nýbrž obyčejný, občanský. Ano, v te nebo ne v te, my dva, sborová, jsme stejní staří! (tedy srozdílem nějakých ty ušmudlaných měsíců). Když seskupinka vršovických za alascházet někde ve školní sídlo, já jsem se vrcholně připravoval vyjít na Boží svatevzdálených Valachoch, pár metrů od devného Karafiátova kostelíka. Dozrávali jsme každý po svém, ale pak se naše životní

soudnice nějak protnulý. Osudem prozkoušená partnerka si vyhlédla a ulovila (ano, tak to obyčejně ve svatevchodí, draží pánové) stejného starého, le zcela nezkušeného „teologického zájmu“. Obma nám bylo 25 let, ale ona mla za sebou vztah s výraznými osobnostmi farářskými, mávali kost byla teologií nabitě ucho, bez hlubších partnerských zkušeností. V tom „s atku z rozumu“ dost riskovala, ten až sebevražedný kamikadze vpád studentika z teologické fakulty přímo doprostřed aktivit zkušeného, le živého sboru, mohl skončit nepřekým rozchodem. Nestalo se, studentík se nějakou dobu zcela nadprém koupal, aby horkou lázní zklidnil rozbořený nerv, partnerka byla velmi trpělivá a snášela, když několik minut před bohoslužbou dopočená „nekrátká“ kázání plná teologických obrát, state poslouchala bhem biblických hodin rozsáhlé citace z výklad listu římanů meckého teologa Karla Bartha, jehož

v ty byly jen zídka kratší než p l stránky. Nadpozemsky laskavý kurátor sboru, Jan Novák, třp liv dopl oval excesy v úedni in zcela chaotického mladíka typu „máni ka“ a nenápadn bez fanfár si stoupal tam, kde vznikaly díry v „hradbách jeruzalémských“. Byl to on a po n m další kurátó i, Joel Pokorný a Tomáš R ži ka, kdo výrazn zapracovali na tom, že p vodní „s atek z rozumu“ se prom nil v celoživotní lásku, která vydržela i poté, co se naše cesty rozdvojily mým odchodem do eské televize. Všechny fará ské p íru ky výrazn nedoporu ují setrvání bývalého fará e v bývalém sboru a vidíte – i tenhle risk ten malý duchovní drahokam evangelické církve, vršovický sbor, ustál. Stejn jako ustál mnohé teologické a osobnostní rozdílnosti až excesy svých len , mou mali kost nevyjímaje. Nevím kde (snad to bylo od živého, laskavého Boha), ale n jak se lety nau il mít rád akord, sou-

zvuk tón , kde jeden tón na druhý ned lá ramena. Není to b žné ani samoz ejmé, je to malý zázrak, který beze slov tímto „bodylanguage“ nazna uje, že to zajímavé a d ležité nejsme my, není to církev, ale je to Ten, co se nám propálil do srdce. Takové to nervózní i usm vav arogantní spasitelství, co by si rádo íkalo „hluboká víra“ se bu v živném roztoku rodinné atmosféry sboru postupn omlelo, nebo odplulo jinam. Ne íkám, že by v tom zároveň nemohl být há ek falešné klubové spokojenosti, ale rozhodn je to nad jn jší, než zápas dvou i více frakcí. Když totiž milostivý B h obda uje sbor fará i, kte i v í evangeliu, pak to hle nespoutatelné až t askavé f uidum istí stojatou zatuchlost. No, co bych dlouho povídal, pro to všechno mám náš sbor a svou církev rád a p eju mu aji, aby zrála jako víno, co má nohy v zemi a hlavu ve slunci.

Michael Ot ísal

Zdravice od Ortových Marie a Ji ího

Chci se hlavn omluvit, že jsme s Marií nemohli p íjit mezi vás p i tak krásné p íležitosti jako je 70. výro í založení evangelického sboru ve Vršovcích. Jsme našim uh ín veským sborem na biblickém víkend v B l i nad Orlicí. Ale možná je to tak dob e. Zabral jsem se do vzpomínek, jsou pro mne hodn emocionální, možná bych sv j pozdrav ani nebyl schopný p e íst.

Podobn jsem se cítil nedávno, když jsem vzpomínal na Joela a Hanu Pokorné. I nyní je mé vzpomínání na sbor ve Vršovcích spíše vzpomínáním na konkrétní lidi a samoz ejm také na chvíle s nimi strávené. Nedá se íci na události, ony jsou to skute n chvíle, slova, gesta, která

mám p ed o íma. Jako když se maminka Jarmily Zezulkové ujíš ovala na za átku mého p sobení, že neodejdu u ít na teologickou fakultu. A samoz ejm na „st l pen zom nc “ Ji inky a Emila Veberových a Emilovy optimistické odhady rozpo tu. Na bratra Nováka, který byl vždy první na biblické hodin a ekal, až p íjdu sklí i. A na bratra Mat j kase svými vzpomínkami, kterými vždy vybarvil biblické texty. Ale mé vzpomínky ur ít nejsou soust ed né jen na skupinu senior – jakkoliv sem i p naších tvrte ních setkáních skute n stýská.

Protože ona setkání a rozhovory, okamžiky probíhaly nap í v kovými kategoriemi a nanejř zn jších místech. A bylo by

divné, kdyby ne – Strážné, Horoušánky, Pernink, setkávání maminek, biblické hodiny po rodínách, pro d tí. Setkávání mládeže, kde se vyst ídalo n kolik v kových skupin. A když jsem n které z nich mohl oddávat nebo se s nimi setkal jinak, v úžasu jsem vnímal vyprof lování jejich osobností. Rozhovory nad konkrétními otázkami vestaršovství mimon j, n kdy

emotivní, ale nikdy lhostejné. Je toho skute n mnoho, na co vzpomínám.

A ješt jedna skute nost, na kterou m upozornila Marie. Sbor, ve kterém vyr s-taly naše d tí, je prost navždy našim domovem. Totak prost je.

P e jeme vám všem, aby vás Pán B h opatroval a provázel a t šíme se na nové p íležitosti k setkání. Ortovi

Pozdrav vršovickým k 70. výročí vzniku sboru

Milé sestry, milí brat í, p átelé,

ím vším mne vršovický sbor formoval a jak hluboce mne jeho lidé zasáhli, ani nedokážu postihnout. Sborové sklepní prostory v Žitomířské a modlitebna s hospodskými rysy v Charkovské dávaly na v domí, že církev žije ve sv t a je jeho sou ástí. Církev nemá žádný sv j vznešený svatý prostor, odd lený od života ne církevního, nýbrž svaté tu je p ítomné neokázale, nížce, lidov . Bratr fará R ži ka nám na hodinách náboženství etl ze Sýnalovce

medv d , obratru. Rejtharovi jsme v d li, že býval pilotem Royal Air Force, a nenápadný bratr kurátor Novák byl v zn n komunistickým režimem. A mnohé další si vybavuji jmenovit a d kuji za n . Mládež za Michaela Ot ísala bývala prostorem svobodných diskusí a výlet dokrajín, kde se potkává víra a um ní.

Každý sbor má svou tvá . Pro mne mají Vršovice tvá odvážné otev ené víry. Díky zato a Pán B h vám žehnej.

Pavel Pokorný

Mám rád svou církev

„Já také“ uv domovala jsem si p í tení lánku uve ejn ného pod uvedeným názvem v Evangelickém kalendá i 1991, tedy p ed 30 lety. P ípomíná se v n m 120. výro í narození ThDr. Františka Žilky (* 1871), profesora evangelické bohoslovecké fakulty a autora toho lánku.

Pro já mám také ráda svou církev, sv j sbor? D vody prof. Žilka uvádí ve 3 dlouhých odstavcích, já jen n kolika v -tami.

Odd tství m rodi e vedli k úct k Bohu a lásce k lidem, samoz ejmostí bylo chodit v ned li do kostela a sv tit svátky. V dob

dospívání m chránilo sborové spole enství p ed vlivem nacismu, bolševismu a všech podobných „ism“.

Kde jinde, než ve sboru, bych našla spole nost obohacující m o poklady pro duši a pro srdce, víru v Boha a lásku k lov ku. Kde mohu slyšet slova nad je a út chy, když se neda í. Kde jinde, než ve svém sboru, se potkávám s p áteli, vždy ochotnými mi pomoci, vyslechnout nebo poradit. Je radostí, mohu li sama n ím p ísp t. Mít sv j sbor, to je vždycky mít kam jít. Nikdo mi tu není cizí.

Bylo by mnoho událostí, na které se nedá zapomenout. K mým nejoblíbenjším patří pravidelné setkávání seniorů v Horoušánkách. K radostným dají také patří dtské vánoční besídka a v -

Zdravice z Toronta od Marie Gabánkové a Aleše Březiny

Je to téměř sedmdesát let, kdy kolem roku 1952, mne maminka vzala spolu s mojí otcí a roky starší sestrou do bývalé cukrárny v Stalingradské 40, kde místo dobrot na pultu u ila paní inženýrka Bayerová v cí, kterým jsem moc nerozuměl, ale za to se tvářila, že jim rozumím a proto jsem, zatímco moje sestra pevně poslouchala, náležitě vyrušoval. Paní uitelka mla trpělivost a klidně pokračovala v výuce, tak jsem se propracoval až k první vánoční besídce, kdy jsem recitoval pod stromečkem. Jsem malý český bratr... Za odměnu jsem dostal pytlík plný buráček a okolád.

V bývalé cukrárně se odehrávala i konfirmační cvičení a později Sdružení mládeže. A tam v navázané místnosti, byly přednášky doktorů. Zde jako Matějka o psychologii, kterého moje maminka vzápětí identifikovala jako našeho bratrance, Miroslava Rady, i Ladislava Hejdlánka.

Ikdyž se nedělní školka z bývalé cukrárny přestěhovala do bývalé hospody v Charvatské 19, která aniž by se přestěhovala, změnila adresu na černošskou 12, pořád jsme zde slyšeli něco zajímavého. A již to bylo od inženýra Stanislava Rejthara nebo později ššího kurátora Jana Nováka. Během odpoledne bude jistě vzpomínato na všechny faráře, kteří zde přišli od Vi-

bec skoro všechna setkávání se. Buďte vděční za vzácný dar církve. A Pán Bůh náš sbor chrání a uchovává.

Jiřina Adamcová

léma Jelínka až po Matěje Opočenského, ale to by bylo nošení dříve dolesa.

Po roce 1989 nastalo nové slohování a tentokrát to bylo z bývalé hospody do bývalého krytu v Tulské ulici, kde jsou krásné výstavy a jednu zde mohla předložit i moje žena Maria Gabánková.

V současné době probíhá Torontský mezinárodní filmový festival. Oproti minulým festivalům je zde méně filmů, ale zatím lze nalézt jednoho společného jmenovatele: nejsou to drahé filmy. Odehrávají se v tštinou na jednom místě – na jednom statku, v jedné vile, v jednom vagónu... Vzpomeňte jen na film s Jiřím Voskovcem Dvanáct rozhraných mužů... Druhým společným jmenovatelem je, že se téměř v každém z těchto filmů, které jsem viděl, jedná o otázku pravdy a lži... Připomíná to tak trochu Vršovický sbor. Nikdy nebyl bohatý, ale když to srovnám s bohatšími církvemi zde na Západě, pak právě tím, že se zde hovořilo o otázkách pravdy, o věcech, na kterých záleží, znamenal něco jedinečného v našich životech a rádi se sem vracíme. Jen litujeme, že zde nemůžeme být s Vámi.

Aleš Březina a Maria Gabánková
Toronto

Civilizace nebo kultura?

Již mnoho let zahajují svůj kurs kulturní antropologie malým zamyšlením nad – zdánlivě samozřejmými – pojmy. Rád přitom využívám text profesora Jana Sokla, který navrhl rozlišovat mezi pojmy „civilizace“ a „kultura“.

Prvým pojmem označil tu vrstvu společenského života, která zahrnuje naše zacházení s věcmi; tedy vrstvu každodenního provozu, utilitární manipulace. Zde nejde o žádné hluboké promyšlení významu, poukaz na souvislosti – lidé prostě dělají to, co „se“ v jejich době asociálním prostředím dává. Pojmem „kultura“ označil Jan Sokol cosi odlišného, a přece úzce souvisejícího: sféru hodnot, tedy tvořivou vrstvu péče o tradice, významy, rituály a vše ostatní, s čím se lidé hlubinněji identifikují, rozvíjejí to a přenesají z generace na generaci. Kultura je sféra „přechodná“ o to, čeho si lidé váží a co má pro něho vskutku smysl; poněvčas se promítá do myšletkových, náboženských a vědeckých idejí, artefaktů a vzorců chování.

A nyní přichází pasáž z jedné Sokolovy knihy, kterou každým rokem cituji a vždy prosím studenty, aby se zamysleli nad její hloubkou a aktuálností:

„Zdánlivá samostatnost civilizací vrstvy, kterou lze snadno přenést kamkoli jinde, svádí k myšletkové domněnce, že takové povrchní ‘civilizování’ stačí. Přitom tam, kde je vrstva civilizace čistým importem bez jakéhokoli vlastního podílu, žijí lidé veschizofrenním prostředím, bez souvislosti mezi vrstvami. Navíc je to prostředí velmi nestabilní; jako se civilizací vrstva z ní čeho nic objevila, může zítra zase zmizet, protože nemá žádné kořeny. Když doba nefunguje, není, kdo by ji opravil nebo zlepšil, a tak budou mít lidé sklony ji prostě vyhodit a obstarat si jinou, jak se to od nás naučili. To je hlavní důvod nestálosti de-

mokracie v zemích, kam byla importována a kde jí přitom v každém zaskupování nahrazují banánoví diktátory.“

tená již nepochybně odhalil, pro připomínám uvedená slova profesora Sokla právě v souvislosti s kolapsem západní angažovanosti v Afghánistánu. Ano, zase jednou politici nenaslouchali radám vědců (v tomto případě historiků a kulturních antropologů), zase jednou zvířila prvoplánová předjednoduchá akce před seriózním porozuměním hlubším souvislostem života jedné mimoevropské společnosti. Cena za to je nedozrímá a platíme ji po ty zmařených životů, miliardy dolarů, ale také (a možná hlavně) dramatickým poklesem prestiže, důvěry a vlivu Západu ve zbytku světa a morální kocovinou, jež vystředala poáte ní triumfalismus...“

Míru v společnosti jakéhokoli lidského společenství lze mít ledasjakým. Už konečně bychom ale měli pochopit, že ze všeho nejhorší je, mít ji technologickou vysplostí a „nesnesitelnou lehkostí“ civilizací vrstvy. Někoho považovat, natož vést, budeme (možná) schopni teprve tehdy, až vskutku do hloubky porozumíme kulturním hodnotám, tradicím a způsobu myšlení odlišných lidských společenství, a teprve pak – s pokorou a citlivostí – začneme hledat cesty možného setkávání a prolínání kontextů. Ano, je to cesta zdlouhavá, ale nenastoupíme-li jí se vší vážností, budeme i nadále v různých končinách světa tajenstvit, slibovat, vyhrožovat, platit – a hloupnout.

Petr Nesvadba

Recept: Plněné medovníky politéokoládou

Recept na perníky s povídkyokoládou jsme si připravili na Slovensku. Za práci navíc plněnínámá poléváním rozhodně stojí.
(40 ks, 1 hodina)

Na tosto

125 g medu
110 g cukru
špetka soli
½ lžíce kymletěského ice
½ lžíce kyjedlé sody
300 g hladké mouky
10 g kakaa
1 vejce

1. Med, cukr a máslo zahíváme, než se cukr rozpustí. Pak odstavíme a necháme vychladnout. Sypké suroviny prosejeme do mísy, přidáme k nim medovou směs a vejce. Vypracujeme hladké těsto, zabalíme do potravinářské fólie a necháme alespoň noc odležet v chladu.

2. Těsto vyjmeme, propracujeme a vyválíme na 2–4 mm. Vykrajujeme srdíčka nebo kolečka. Na polovinu z nich pak dáme trochu povídky, okraje potěme vodou a pak ikryjeme druhým perníkem. Lehce přitlačíme. Pečeme na plechu vyloženém pečicím papírem na 180 °C asi 10–15 minut.

3. Ve vodní lázni rozpustímeokoládou, vmícháme lžici másla a ve směsi obalujeme vychladlé perníky. Pokud chceme, můžeme ještě posypat strouhaným kokosem nebo oříšky.
Hana Stuchlíková

Na dokonění:

povídky
200 gokoládys e 70 % kakaa
1 lžice másla
strouhaný kokos nebo oříšky na posypání,
není nutné

ČESKOSLOVENSKÝ ČTRNÁCTIDENÍK - CZECHOSLOVAK BI-WEEKLY

satellite **1-416**

Published by ABE, P. O. Box 176, Station „E“, Toronto, Ontario, Canada M6H 4E2
www.satellite1-416.com nebo www.zpravny.org

Upozornění: Uveřejněné články nemusí vždy vyjadřovat stanovisko redakce SD

Vydává: Sbor Českobratrské církve evangelické, Praha 10 - Vršovice, Tulská 1
Adresa redakce tamtéž. Tel.: 272 734 010, Sb.mobil: 776 123 320, e-mail: vrsovice@evangnet.cz,
<http://vrsovice.evangnet.cz>; [cce.vrsovice](https://www.facebook.com/cce.vrsovice); ČCE Praha 10 - Vršovice
Č.ú.: Česká spořitelna 280963329/0800, variabilní symbol: 10+osobní číslo
Návrh obálky: T. Vokatý; Korektury: Z. Beyer; Odpovědný redaktor: M. Opočenský, Marika Vojtíšková
Náklady na jeden výtisk: 11,50 Kč, poštovné 13,80 Kč

Biblická škola super Kardinů a hrdinek

Kdy?

každou středu od 17.15 h

Kde?

Jablíček
prostor pro celou rodinu

od 5 do 12 let

BIBLICKÉ PŘÍBĚHY PRO DĚTI